

Document de ședință

A9-0079/2024/err01

12.3.2024

ADDENDUM

la raportul

referitor la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (COM(2024)0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD))

Comisia pentru comerț internațional

Raportoare: Markéta Gregorová
A9-0079/2024

Proiectul de poziție a Parlamentului European în urma finalizării juridico-lingvistice de către serviciile Parlamentului și ale Consiliului se citește după cum urmează:

**REGULAMENTUL (UE) 2024/...
AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**

din ...

privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară¹,

¹ Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din ...

întrucât:

- (1) Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte² (denumit în continuare „Acordul de asociere”) reprezintă baza relației dintre Uniune și Republica Moldova. În conformitate cu Decizia 2014/492/UE a Consiliului³, titlul V din Acordul de asociere, care se referă la comerț și aspecte legate de comerț, a fost aplicat cu titlu provizoriu de la 1 septembrie 2014 și a intrat în vigoare la 1 iulie 2016, în urma ratificării de către toate statele membre.
- (2) Acordul de asociere exprimă dorința părților la Acordul de asociere (denumite în continuare „părțile”) de a-și consolida și extinde relațiile într-un mod ambițios și inovator, pentru a facilita și a realiza o integrare economică treptată, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care decurg din calitatea de membru a părților în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.

² JO L 260, 30.8.2014, p. 4.

³ Decizia 2014/492/UE a Consiliului din 16 iunie 2014 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (JO L 260, 30.8.2014, p. 1).

- (3) Articolul 143 din Acordul de asociere prevede instituirea progresivă a unei zone de liber schimb între părți, în conformitate cu articolul XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994 (denumit în continuare „GATT 1994”). În acest scop, articolul 147 din Acordul de asociere prevede eliminarea progresivă a taxelor vamale în conformitate cu listele incluse în anexa XV la Acordul de asociere, precum și posibilitatea de a accelera o astfel de eliminare și de a extinde domeniul de aplicare a acesteia.
- (4) Războiul de agresiune neprovocat și nejustificat declanșat de Rusia împotriva Ucrainei începând cu 24 februarie 2022 a avut un impact negativ profund asupra capacității Republicii Moldova de a face schimburi comerciale cu restul lumii, în special din cauza faptului că exporturile din Republica Moldova se bazează pe tranzitul pe teritoriul ucrainean și pe utilizarea infrastructurii ucrainene, care sunt în mare parte indisponibile în prezent. În astfel de circumstanțe critice și pentru a atenua efectele negative asupra economiei Republicii Moldova ale războiului de agresiune declanșat de Rusia împotriva Ucrainei, este necesar să se accelereze dezvoltarea unor relații economice mai strânse între Uniune și Republica Moldova și să se ofere un sprijin continuu economiei Republicii Moldova. Prin urmare, este necesar și oportun să se stimuleze în continuare fluxurile comerciale și să se acorde concesiuni sub forma unor măsuri de liberalizare a comerțului pentru toate produsele, în concordanță cu accelerarea eliminării taxelor vamale pentru schimburile comerciale dintre Uniune și Republica Moldova.

- (5) În conformitate cu articolul 21 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Uniunea asigură coerența dintre diferitele domenii ale acțiunii sale externe. În temeiul articolului 207 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), politica comercială comună se desfășoară în cadrul principiilor și al obiectivelor acțiunii externe a Uniunii.
- (6) Regulamentul (UE) 2023/1524 al Parlamentului European și al Consiliului⁴ încetează să se aplice la 24 iulie 2024.
- (7) Măsurile de liberalizare temporară a comerțului stabilite prin prezentul regulament ar trebui să ia următoarea formă: (i) suspendarea aplicării sistemului prețurilor de intrare pentru fructe și legume; și (ii) suspendarea tuturor contingentelor tarifare și a taxelor la import. Prin intermediul măsurilor respective, Uniunea va aprofunda integrarea economică dintre Republica Moldova și Uniune și va oferi un sprijin economic temporar adecvat în beneficiul Republicii Moldova și al operatorilor economici care sunt afectați de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

⁴ Regulamentul (UE) 2023/1524 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023 privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (JO L 185, 24.7.2023, p. 1).

- (8) În scopul prevenirii fraudelor, dreptul de a beneficia de măsurile de liberalizare a comerțului stabilite prin prezentul regulament ar trebui să fie condiționat de respectarea de către Republica Moldova a tuturor condițiilor relevante pentru obținerea de avantaje care decurg din Acordul de asociere, inclusiv a regulilor de origine a produselor în cauză și a procedurilor aferente, precum și de implicarea Republicii Moldova într-o cooperare administrativă strânsă cu Uniunea, astfel cum se prevede în Acordul de asociere.
- (9) Republica Moldova ar trebui să nu introducă noi taxe vamale sau taxe cu efect echivalent și nici noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, să păstreze taxele vamale și celelalte taxe la nivelurile actuale și să nu introducă alte restricții, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. În cazul nerespectării de către Republica Moldova a oricăreia dintre condițiile respective, Comisia ar trebui să fie împuternicită să suspende temporar toate sau o parte dintre măsurile de liberalizare a comerțului stabilite prin prezentul regulament.

- (10) Articolul 2 din Acordul de asociere prevede că, printre altele, respectarea principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora constituie elemente esențiale ale Acordului de asociere. În temeiul aceluiași articol, părțile se angajează în special să respecte următoarele principii generale: respectarea principiului statului de drept și al bunei guvernante, combaterea corupției, a activităților infracționale organizate sau de altă natură, inclusiv a celor cu caracter transnațional, și a terorismului, precum și respectarea principiilor dezvoltării durabile și multilateralismului eficace. Este oportun să se introducă posibilitatea de a suspenda temporar măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament în cazul în care Republica Moldova nu respectă elementele esențiale sau principiile generale respective.
- (11) Sub rezerva unei evaluări de către Comisie, realizată în contextul monitorizării periodice a impactului prezentului regulament și inițiată fie în urma unei cereri justificate în mod corespunzător din partea unui stat membru, fie la inițiativa Comisiei, este necesar să se prevadă posibilitatea de a lua toate măsurile necesare privind importurile oricăror produse care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament care afectează în mod negativ piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă.

- (12) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei pentru a suspenda temporar măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament, în cazul în care condițiile de acordare a dreptului la regimurile preferențiale respective nu mai sunt îndeplinite și pentru a introduce măsuri de salvagardare în cazurile în care piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă sunt afectate în mod negativ de importurile efectuate în temeiul prezentului regulament. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁵. Procedura de consultare ar trebui să fie utilizată pentru adoptarea de măsuri de salvagardare provizorii, având în vedere efectele respectivelor măsuri și logica lor secvențială în vederea adoptării de măsuri de salvagardare definitive.
- (13) Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare, care este parte integrantă din Acordul de asociere, ar trebui să includă o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului stabilite prin prezentul regulament.

⁵ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (14) Având în vedere urgența problemei legate de situația cauzată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, se consideră oportun să se invoce excepția de la termenul de opt săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la TUE, la TFUE și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.
- (15) Având în vedere situația economică din Republica Moldova și încetarea aplicării Regulamentului (UE) 2023/1524 la 24 iulie 2024, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare la 25 iulie 2024,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Măsuri de liberalizare a comerțului

Se introduc următoarele măsuri de liberalizare a comerțului:

- (a) toate contingentele tarifare stabilite în temeiul anexei XV-A la Acordul de asociere se suspendă, iar produsele care fac obiectul contingentelor respective sunt admise la importul în Uniune din Republica Moldova fără taxe vamale;
- (b) aplicarea sistemului prețurilor de intrare se suspendă pentru produsele supuse sistemului respectiv, astfel cum se specifică în anexa XV-B la Acordul de asociere; nu se aplică taxe vamale la importul produselor respective.

Articolul 2

Condiții de acordare a dreptului de a beneficia de măsurile de liberalizare a comerțului

Măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute la articolul 1 sunt supuse următoarelor condiții:

- (a) respectarea de către Republica Moldova a regulilor de origine a produselor și a procedurilor aferente, astfel cum se prevede în Acordul de asociere;

- (b) neintroducerea de către Republica Moldova de noi taxe vamale sau taxe cu efect echivalent și de noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, păstrarea taxelor vamale și a celorlalte taxe la nivelurile actuale și neintroducerea niciunor alte restricții, inclusiv a unor măsuri administrative interne discriminatorii, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei; și
- (c) respectarea de către Republica Moldova a principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora, respectarea principiului statului de drept și al bunei guvernante, combaterea corupției, a activităților infracționale organizate sau de altă natură, inclusiv a celor cu caracter transnațional, și a terorismului, precum și respectarea principiilor dezvoltării durabile și multilateralismului eficace prevăzute la articolele 2, 9 și 16 din Acordul de asociere.

Articolul 3

Suspendarea temporară a măsurilor

- (1) În cazul în care Comisia constată că există suficiente elemente de probă care atestă nerespectarea de către Republica Moldova a condițiilor stabilite la articolul 2, Comisia poate, prin intermediul unui act de punere în aplicare, să suspende integral sau parțial măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (3).
- (2) În cazul în care un stat membru solicită Comisiei să suspende oricare dintre măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament din cauza nerespectării de către Republica Moldova a condițiilor stabilite la articolul 2 litera (b), Comisia emite un aviz motivat, în termen de patru luni de la data solicitării respective, în care precizează dacă plângerea referitoare la nerespectarea de către Republica Moldova a condițiilor respective este întemeiată. În cazul în care concluzionează că plângerea este întemeiată, Comisia inițiază procedura menționată la alineatul (1) de la prezentul articol.

Articolul 4
Măsuri de salvagardare

- (1) În cazul în care un produs care intră sub incidența articolului 1, originar din Republica Moldova, este importat în condiții care afectează în mod negativ piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă, Comisia poate institui orice măsură necesară prin intermediul unui act de punere în aplicare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (3).

O astfel de măsură poate fi instituită pentru perioada de timp necesară în vederea contracarării efectelor negative avute asupra pieței Uniunii sau asupra pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă.

- (2) Comisia monitorizează periodic impactul prezentului regulament, ținând seama de informațiile privind exporturile, importurile, prețurile de pe piața Uniunii sau de pe piața unuia sau mai multor state membre și producția Uniunii de produse care fac obiectul măsurilor de liberalizare a comerțului în temeiul articolului 1 litera (a).

Comisia informează statele membre o dată la două luni cu privire la rezultatele monitorizării periodice, începând cu ... [data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(3) Comisia efectuează o evaluare a situației pieței Uniunii sau a pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă în vederea instituirii de măsuri în conformitate cu alineatul (1). Evaluarea respectivă se inițiază:

- (a) în urma unei cereri justificate în mod corespunzător din partea unui stat membru, care include suficiente elemente de probă *prima facie* de care dispune în mod rezonabil statul membru respectiv în temeiul alineatului (4), cu privire la importurile care afectează în mod negativ piața menționată la alineatul (1); sau
- (b) din proprie inițiativă, după ce Comisia a constatat că există suficiente elemente de probă *prima facie* privind importurile care afectează în mod negativ piața menționată la alineatul (1).

Evaluarea menționată la primul paragraf se încheie în termen de patru luni de la inițierea acesteia.

(4) Atunci când realizează evaluarea în temeiul alineatului (3), Comisia ia în considerare toate evoluțiile relevante ale pieței, inclusiv impactul importurilor în cauză asupra situației pieței Uniunii sau a pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă. Evaluarea respectivă include factori precum:

- (a) nivelul și volumul creșterii importurilor din Republica Moldova a produsului în cauză, în termeni absoluți și relativi;

- (b) efectul importurilor în cauză asupra producției și a prețurilor din Uniune sau din unul sau mai multe state membre, luând în considerare, în același timp, evoluția importurilor din alte surse.

Lista factorilor menționați la primul paragraf nu este exhaustivă și pot fi luați în considerare și alți factori relevanți.

- (5) În circumstanțe critice în care o întârziere ar cauza daune dificil de reparat, Comisia poate institui cu titlu provizoriu orice măsură necesară, prin intermediul unui act de punere în aplicare. O astfel de măsură poate fi instituită numai în urma unei cereri motivate corespunzător a unui stat membru în temeiul alineatului (3) litera (a) de la prezentul articol și se adoptă în termen de 21 de zile de la primirea cererii. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 5 alineatul (4). Durata aplicării unei măsuri de salvagardare provizorii nu depășește 120 de zile.
- (6) În cazul în care, în urma evaluării menționate la alineatul (3), Comisia consideră că piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă a fost afectată în mod negativ și intenționează să instituie o măsură definitivă în temeiul alineatului (1), ea publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene un aviz prin care anunță introducerea unei astfel de măsuri. Avizul prezintă un rezumat al principalelor rezultate ale evaluării și precizează termenul în care părțile interesate își pot prezenta punctul de vedere în scris. Termenul respectiv nu depășește 10 zile de la data publicării avizului.

- (7) În cazul în care Comisia instituie o măsură în temeiul alineatului (1) sau (5) care reintroduce un contingent tarifar suspendat prin articolul 1 litera (a), cantitatea importată în cursul anului calendaristic în care Comisia instituie măsura respectivă este luată în considerare la gestionarea contingentului tarifar respectiv.

Articolul 5

Procedura comitetului

- (1) În ce privește articolul 3 alineatul (1) din prezentul regulament, Comisia este asistată de Comitetul Codului Vamal instituit prin articolul 285 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁶. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) În ce privește articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament, Comisia este asistată de Comitetul pentru măsuri de salvagardare instituit prin articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului⁷. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

⁶ Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1).

⁷ Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor (JO L 83, 27.3.2015, p. 16).

- (4) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 6

Evaluarea punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului

Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare include o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament și include, în măsura în care este necesar, o evaluare a impactului social al măsurilor respective în Republica Moldova și în Uniune. Informațiile privind importurile de produse menționate la articolul 1 litera (a) se pun la dispoziție pe site-ul web al Comisiei și se actualizează lunar.

Articolul 7

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare la 25 iulie 2024.

Acesta se aplică până la 24 iulie 2025.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...,

Pentru Parlamentul European

Pentru Consiliu

Președinta

Președintele

(Privește toate versiunile lingvistice.)